ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการปลูกสบู่ดำเพื่อผลิตไบโอดีเซล ในวิสาหกิจชุมชนของเกษตรกรในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวนิตยา จันทร์ทอง

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.รุจ ศิริสัญลักษณ์ ประธาน กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชัย เหลืองอาภาพงศ์ กรรมการ องศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร ผู้สนใจ เข้าร่วมโครงการผลิตสบู่ดำเพื่อไบโอคีเซลในวิสาหกิจชุมชนในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ (2) ศึกษาความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการโครงการสบู่ดำเพื่อไบโอคีเซลในวิสาหกิจชุมชน ของเกษตรกร (3) ศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการผลิตไบโอคีเซลจากสบู่ ดำ

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการผลิตสบู่คำเพื่อไบโอดีเซล ในวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 137 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่ม ตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) รวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ วิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.72 ปี มีระดับการศึกษา อยู่ในขั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำสวน รายได้รวมของครอบครัวอยู่ในช่วง 25 ,001-50,000 บาท/ปี มีจำนวนพื้นที่ถือครองในการทำการเกษตรน้อยกว่า 10 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเอง เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรคือ เครื่องสูบน้ำ ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลอยู่ ในช่วง 0-5 ลิตร/สัปดาห์

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสบู่ดำและน้ำมันสบู่ดำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่รู้จักสบู่ดำจาก การพูดคุยกัน ปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ปลูกสบู่ดำ ส่วนผู้ที่ปลูกสบู่ดำมีการปลูกบริเวณบ้าน/หัวไร่ปลาย นา ไม่มีการจัดการตามหลักวิชาการ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เมล็ดปลูก เกือบทั้งหมดไม่เคยใช้น้ำมัน สบู่ดำกับเครื่องยนต์ทางการเกษตรและอยากจะเปลี่ยนมาใช้น้ำมันสบู่ดำแทนน้ำมันดีเซล เพราะคิด ว่าราคาคงจะถูกกว่าน้ำมันดีเซล

ผลการศึกษาความต้องการรูปแบบการจัดการโครงการผลิตสบู่ดำเพื่อ ใบโอดีเซลใน
วิสาหกิจชุมชน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกรูปแบบที่ 2 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับอบต. รองลงมา
คือรูปแบบที่ 3 วิสาหกิจชุมชนร่วมกับบริษัทเอกชน และรูปแบบที่ 1 วิสาหกิจชุมชน
ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้
เกี่ยวกับประโยชน์ของสบู่ดำให้กับเกษตรกรทั้งในเรื่องของการนำมาผลิตน้ำมัน ใบโอดีเซล เพราะ
เกษตรกรยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ ควรสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องสกัดน้ำมันสบู่ดำและ
เครื่องผลิต ใบโอดีเซลที่มีประสิทธิภาพให้แก่เกษตรกร เพราะกลุ่มเกษตรกรยังขาดงบประมาณที่จะ
ใช้ลงทุนในการผลิต ใบโอดีเซล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Farmers' Needs for Management Pattern of Jatropha Cultivation Project

for Production of Biodiesel in Community Enterprises in Chai Prakan

District, Chiang Mai Province

Author Miss Nittaya Chanthong

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Pornchai Lueang a papong Member

Assoc. Prof. Dusdee Nalampang Member

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study general backgrounds of farmers who participate in Jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises in Chai Prakan district, Chiang Mai province, 2) to study farmers' needs for management pattern of jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises, and 3) to explore recommendations of farmers towards participation in Jatropha Production Project to Refine Biodiesel in Community Enterprises.

The sample group in this research were 137 farmers who participate in

Jatropha Production Project to Refine Biodiesel in Community Enterprises in Chai Prakan

District, Chiang Mai Province. Sample were drawn using Simple random sampling technique and
data were collected through the use of questionnaires. Statistical techniques employed were
percentage, mean, maximum, minimum and standard deviation.

According to the survey, it was found that most farmers was male, with an average age of 48.72 years old. They had primary education and horticulture farmers. They earned yearly income

with 25,001-50,000 baht. They had landholding which their own less than 10 rai and agricultural machines that they had were water pump. They had amount of oil used with 0-5 liter per week.

As for the information of jatropha and jatropha oil, it was found that most of farmers had known jatropha form speaking and now they have not planted jatropha. For some farmers who planted jatropha in precinct of house or farm, they have not management about cultivation and used seeds of jatropha for planted. Almost farmers never used jatropha oil with agricultural machines and they want change to used jatropha oil instead diesel oil because they think it cheaper.

According to the survey of farmers' needs for management pattern of jatropha production project to refine biodiesel in community enterprises, it was found that most farmers chose pattern 2 community enterprises coordinate with subdistrict administrative organization next pattern 3 community enterprises coordinate with private company and the last pattern 1 community enterprises.

Some recommendations emerged from the farmers were that the government and related sectors should concerned and extend the knowledge about usefulness of jatropha to refine biodiesel for the farmers because the farmers have low level of such knowledge. Also, the government should support high efficiency jatropha processing and biodiesel refining machine for farmers because they lacked of budget for this activity.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved